

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dęblinie

- ▶ zaprasza do obejrzenia prezentacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie
- ▶ Dęblin styczeń 2017 r.

Definicja przemocy w rodzinie

Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione 4 warunki:

- ▶ Jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania np. sprawca podporządkowuje sobie ofiarę, *kieruje jej życiem, nie liczy się z jej zdaniem*,
- ▶ Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą np. jedna osoba jest od drugiej silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, zawodowo, społecznie i w wymiarze tej przewagi oddziałuje na osobę słabszą, po to, by zmusić ją do podporządkowania swoim życzeniom,
- ▶ Działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej np. jedna osoba daje sobie prawo, by drugą uderzyć, obrazić, skrytykować, zabrać coś. Nie liczy się z potrzebami, życzeniami, uczuciami.
- ▶ Osoba wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych np. osoba doznająca przemocy cierpi nie tylko z powodu zaburzeń psychicznych, ale również zapada na choroby somatyczne.

Rodzaje przemocy

- ▶ **Fizyczna** - naruszanie nietykalności fizycznej.
- ▶ **Psychiczna** - naruszenie godności osobistej.
- ▶ **Seksualna** - naruszenie intymności.
- ▶ **Ekonomiczna** - naruszenie własności.
- ▶ **Zaniedbanie** - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

Przemoc fizyczna

- ▶ Przemoc fizyczna to chyba najbardziej rozpoznawalny rodzaj krzywdzenia. Może prowadzić do obrażeń fizycznych, a w niektórych przypadkach stanowić zagrożenie życia. Nie zawsze wynikiem przemocy fizycznej są widoczne ślady lub blizny. Ciągnięcie za włosy lub rzucenie w Ciebie jajkiem to też przemoc fizyczna. Nie ignoruj tych objawów. Z biegiem czasu, sytuacja zwykle ulega pogorszeniu.
- ▶ **Przykłady:**
- ▶ popychanie
- ▶ uderzenie pięścią lub otwartą dłonią
- ▶ szarpanie
- ▶ dźganie nożem lub potłuczonym szkłem
- ▶ gryzienie,
- ▶ ciągnięcie za włosy
- ▶ kopanie

Przemoc psychiczna

- ▶ Przemoc psychiczna to bardzo skuteczny sposób na ustalenie nierównego podziału sił w związku. Często jest niezauważalne lub nienamagalne dla osób spoza związku. Krzywdzenie emocjonalne jest tak samo szkodliwe jak przemoc fizyczna. Często składają się na nią groźby oraz rzeczywista przemoc fizyczna lub seksualna.
- ▶ Przykłady:
- ▶ groźenie śmiercią
- ▶ poniżanie
- ▶ ciągłe krytykowanie
- ▶ ciągłe kontrolowanie
- ▶ zwracanie się w sposób obraźliwy

Przemoc seksualna

- ▶ Przemoc seksualna polega na zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu.
- ▶ **Przykłady:**
- ▶ wymuszanie pożycia,
- ▶ obmacywanie,
- ▶ gwałt,
- ▶ zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych,
- ▶ nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera,

Przemoc ekonomiczna

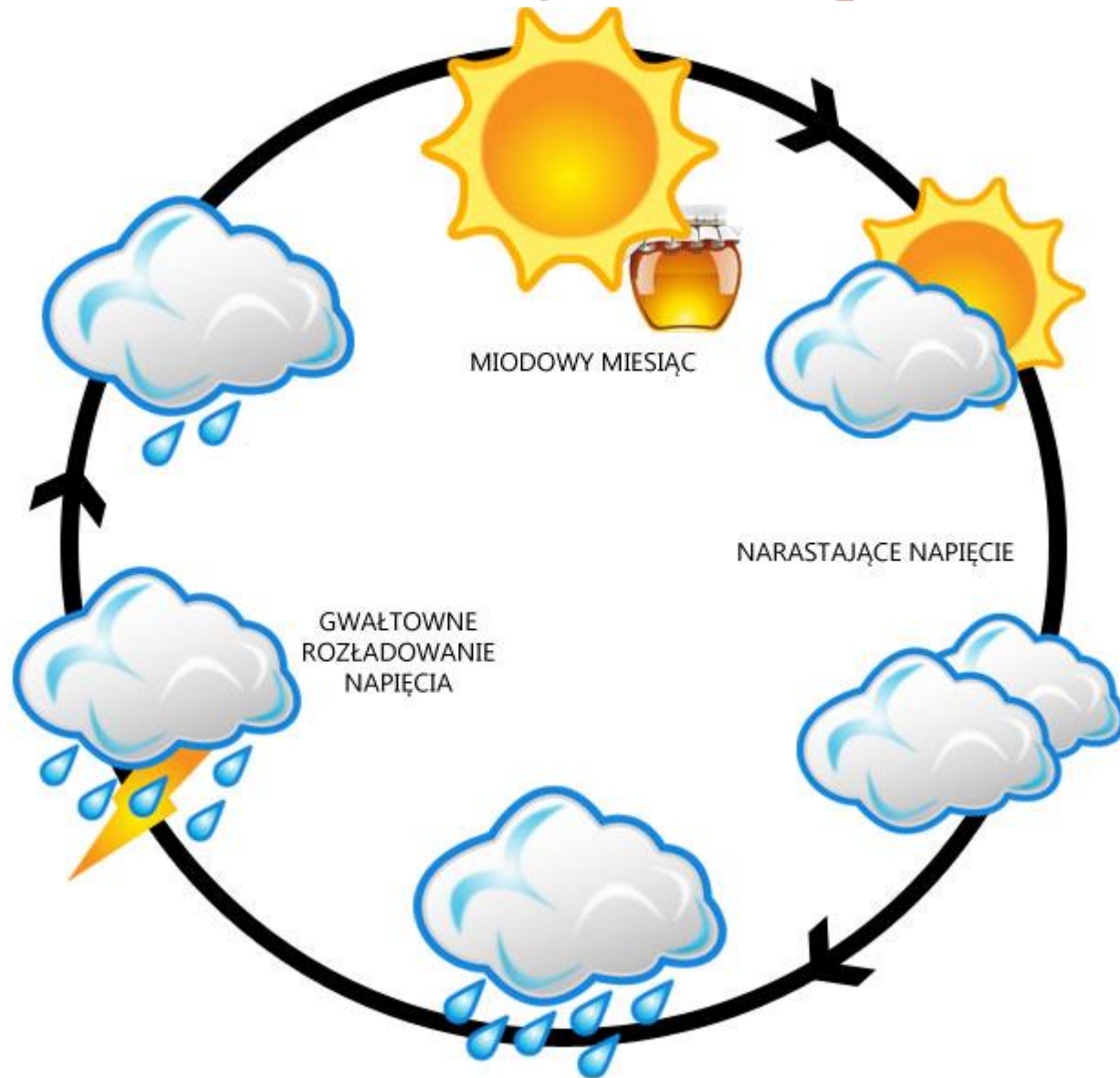
- ▶ Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby.
- ▶ **Przykłady:**
- ▶ sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.
- ▶ dysponowanie czyjąś własnością, niszczenie rzeczy,
- ▶ włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia,
- ▶ kradzież,
- ▶ używanie rzeczy bez pozwolenia,
- ▶ zabieranie pieniędzy,

Zaniedbanie

- ▶ Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy - zaniechanie, zaniedbanie, niezaspokojenie potrzeb narażające na utratę życia lub zdrowia i powodujące szkody na zdrowiu, w tym psychicznym. Ta forma przemocy stosowana jest szczególnie często w stosunku do dzieci, osób starszych, lub osób niepełnosprawnych.
- ▶ **Przykłady:**
- ▶ niedożywianie lub przekarmianie dziecka/osoby starszej/niepełnosprawnej prowadzące do problemów zdrowotnych,
- ▶ zaniedbanie higieny osobistej,
- ▶ pozbawianie osoby możliwości kontaktów z innymi ludźmi,
- ▶ brak kontroli i pozostawianie bez należytej opieki przez dłuższy czas,
- ▶ zaniedbania stanu zdrowia,
- ▶ brak zainteresowania realizacją przez dziecko obowiązku szkolnego, wynikami w nauce, zachowaniem w szkole.

Cykle przemocy

- ▶ Faza narastania napięcia.
- ▶ Faza ostrej przemocy.
- ▶ Faza miodowego miesiąca.

Faza narastania napięcia

- Charakteryzuje się stopniowaniem przemocy w coraz bardziej gwałtowny sposób. Ofiara zaspokaja oczekiwania sprawcy, realizuje jego polecenia. Kiedy satysfakcja nie zostaje osiągnięta pomimo realizacji wszelkich obowiązków, pokłady agresji sprawcy przybierają coraz ostrzejsze formy. Najczęściej irytacja sprawcy a bezsilność i narastające napięcie pokrzywdzonego wywołuje awanturę.

Faza ostrej przemocy

- ▶ Charakteryzuje się brakiem kontroli u sprawcy nad własnymi emocjami. Wobec tego, wybuch drastycznych form przemocy spowodowany jest najczęściej mało istotnymi przyczynami, jak niezamknięte drzwi, obiad podany w niewłaściwy sposób, a nawet fakt przebywania w zbyt bliskiej odległości do sprawcy. Ofiara najczęściej pozostaje w stanie szoku, niezrozumienia, osłabienia, rezygnacji i przerażenia

Faza miesiąca miodowego

- To faza diametralnej odmiany. Sprawca uświadamia sobie, że postąpił zbyt ostro. Chcąc się zrehabilitować w oczach ofiary, dokonuje u siebie chwilowej zmiany. Najczęściej przeprasza, wykazuje żal i skruchę, przynosi prezenty. Zaczyna więcej czasu spędzać z ofiarą, pokazując jak bardzo potrafi się o nią troszczyć. W tej fazie ofiara nabiera znowu sił i odwagi, zaczyna wierzyć w obietnice i prawdziwość zachowania sprawcy. Często nawet czuje się szczęśliwa i zapomina o wyrządzonej krzywdzie, przynajmniej do ponownego wystąpienia pierwszej fazy.

Konsekwencje dla ofiar przemocy

Ofiary przeżywają głębokie uczucie poniżenia i upokorzenia, strach, wstyd oraz dezorientację.

Długofalowe skutki dla ofiar:

- ▶ obniżenie poczucia własnej wartości oraz samooceny,
- ▶ izolacja społeczna,
- ▶ tendencje autodestrukcyjne
- ▶ utrwalony „syndrom ofiary”, ujawniający się przez całe życie osoby.

Fakty i mity na temat przemocy

MIT: Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien wtrącać się w prywatne sprawy rodziny.

FAKT: Niekontrolowana agresja może prowadzić do eskalacji przemocy. Żadnej sytuacji, w której może dojść do utraty zdrowia lub życia, nie można traktować jako kwestii prywatnej.

MIT: Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego

FAKT: Przemoc w rodzinie może dotyczyć każdego. Niezależnie od sytuacji ekonomicznej, wykształcenia czy grupy społecznej.

MIT: Nie donosi się na rodzinę/znajomych/sąsiadów na policję.

FAKT: Przemoc domowa nie jest tylko sprawą rodzinną, jest przestępstwem ściganym z urzędu. Policja jest powołana do ochrony bezpieczeństwa osób, zapobiegania popełnianiu przestępstw i ścigania sprawców przestępstw.

MIT: Alkohol jest główną przyczyną przemocy w rodzinie.

FAKT: Alkoholizm nie jest główną przyczyną przemocy. Wielu mężczyzn jest agresywnych w stosunku do partnerki, kiedy są trzeźwi. Są tacy, którzy biją tylko pod wpływem alkoholu, ale i tacy, którzy biją tylko, gdy są trzeźwi.

MIT: Przemoc jest jednorazowym incydem.

FAKT: Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Jeżeli nie zostaną podjęte stanowcze działania wobec sprawcy – przemoc z dużym prawdopodobieństwem powtórzy się.

MIT: Gdyby ofiara naprawdę cierpiała to odeszłaby od sprawcy.

FAKT: Strach, zależność finansowa, brak innych możliwości zamieszkania, obawa przed „pozbawieniem dzieci ojca”, brak pracy – to tylko niektóre z czynników powstrzymujących kobiety od odejścia od sprawcy.

MIT: Jeśli ktoś jest bity, to znaczy, że na to zasłużył.

FAKT: Nikt nie zasługuje na bicie! Zupa była za słona, kobieta źle zajmowała się dziećmi, była nie dość troskliwa dla męża, zbyt dużo czasu spędzała poza domem – to tylko preteksty!

MIT: Dla dobra dzieci kobieta powinna poświęcić swoje szczęście i „ratować” małżeństwo.

FAKT: Badania pokazują, iż emocjonalne i fizyczne zdrowie dzieci polepsza się, kiedy są odizolowane od sprawcy. Wiele kobiet opuszcza związek oparty na przemocy, mając na względzie bardziej ochronę dzieci niż siebie.

MIT: Przemoc jest wynikiem choroby psychicznej.

FAKT: Nie ma bezpośredniego związku między przemocą a chorobą psychiczną. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia całkowitej kontroli i władzy nad drugą osobą.

MIT: Ryzyko ataku ze strony obcej osoby jest częstsze niż ze strony własnego partnera.

FAKT: Przemoc ze strony osoby bliskiej jest zjawiskiem bardziej powszechnym niż przemoc, która występuje ze strony obcej osoby.

Wykaz placówek i instytucji zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Dębłina

- ▶ Ośrodek Pomocy Społecznej w Dęblinie ul. Rynek 12 tel. (081) 883-02-16;
(081) 883-25-05;
- ▶ Komisariat Policji w Dęblinie ul. Niepodległości 5 tel.(081) 880-44-10;
- ▶ Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ul. Rynek 12 A pok. 1 (w każdy czwartek w godz. od 16.00 do 18.00);
- ▶ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dęblinie, Urząd Miasta pok. Nr 23 (w każdy czwartek w godz. od 16.00 do 18.00).
- ▶ Stowarzyszenie Agape z filią w Dęblinie ul. Rynek 12 A (w każdy czwartek od godz. 15.40- 17.40) tel. 601 561 250.

**Dziękuję
za uwagę**